

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedenavond dames en heren. Het is inmiddels acht uur, dus ik wilde maar voorstellen om te beginnen met deze gezamenlijke commissie Samen leven, Samen wonen. Ik heb geconstateerd dat alle fracties vertegenwoordigd zijn. Dat namens het college een vijftal wethouders zijn aangeschoven. Dat betekent dus ook dat er geen een ontbreekt, dus ik zal de lijst verder niet aflopen. Nou ja, u bent inmiddels bekend met de systematiek voor de microfoon en de camera. Voor de agendapunten drie en eventueel volgend zijn de heer Van Koert en De Winter aanwezig. Op mijn lijstje stond dat de heer Van Vugt ook nog zou komen. Ik weet niet of die op een later moment nog komt of dat we het bij de heer Van Koert en de heer De Winter blijft.

De heer Van Koert: Het zal bij ons twee blijven.

De voorzitter: Oké.

De heer Van Koert: De heer Van Vugt is helaas verhinderd.

De voorzitter: Dan is dat duidelijk. U heeft allen de agenda gehad. Mij heeft het verzoek bereikt of agendapunt negen, de bushaltes naar voren gehaald kan worden op de agenda. Dus met uw goedvinden, wilde ik die als agendapunt drie behandelen. En dat zal naar het zich laat aanzien weinig tijd in beslag nemen. Dus kunt u zich daarin vinden? Lijkt niet zo te zijn dat iemand dat niet kan. Dan gaan we het zo doen vanavond. En daar komen we dan ook heel snel bij aan.

2. Spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld

De voorzitter: Want agendapunt twee, het spreekrecht, heeft zich niemand voor aangemeld. Wat ons dus brengt bij wat op uw agenda is agendapunt negen, Toegankelijke bushaltes Ridderkerk.

9. Toegankelijke bushaltes Ridderkerk (behandeld na agendapunt 2)

De voorzitter: Het punt wat is doorgeschoven van de commissievergadering van 10 juni. Inzet is de vaststelling. Ik neem... Is er iemand die het daar niet mee eens is? Dat lijkt niet het geval te zijn. Dan wethouder Meij, wilt u nog iets delen met ons met betrekking tot dit agendapunt?

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter en ook commissieleden om het naar voren te halen. Dat is natuurlijk altijd prettig, dan kan ik straks lekker luisteren. Korte inleiding over die toegankelijke bushaltes. Acties blijven, is enorm belangrijk, hè, zeker wanneer je wat ouder wordt. Blijven deelnemen aan de maatschappij is echt essentieel. Zo blijven we gezond en hebben we een rijker sociaal leven. En het ov speelt bij mobiliteit een zeer belangrijke rol. En dat ov moet dus voor iedereen toegankelijk zijn. Vandaar dat we krediet vragen om twintig bushaltes toegankelijk te maken voor mensen met een fysieke beperking. METROCOV heeft ons geattendeerd op het feit dat een groot deel van onze bushaltes niet toegankelijk genoeg is. Dat willen wij met die voorstel voor een groot deel rechtzetten, herstellen. En dan gaat het vooral om bushaltes die de hele dag gebruikt worden. Even tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Meij. Er zijn al een aantal vragen schriftelijk gesteld over dit agendapunt en die zijn inmiddels ook allemaal beantwoord. Ik weet niet of er vanuit de commissie nog andere vragen zijn? Ik zie twee handjes, van de heer Kooijman van de ChristenUnie en de heer Piena van de VVD. Allereerst dan het woord aan de heer Kooijman. Meneer Kooijman, ga uw gang.

De heer Kooijman: Nou, dank u wel, voorzitter. Even het handje laten zakken, zo. Ja, dank voor de beantwoording van onze vraag of van onze vragen. We hadden drie vragen gesteld. Ik had nog even een vraag naar aanleiding van het antwoord op vraag drie. Want in het raadsbesluit wordt eigenlijk gevraagd nu om een bedrag van, wat is het? Dan pak ik hem er even bij. 276.000 euro beschikbaar te stellen als krediet.

De heer Meij: Ja.

De heer Kooijman: En daarbij wordt aangegeven dat wij verwachten vijf procent subsidie nog te kunnen krijgen. Oftewel als we die krijgen... En inmiddels, begreep ik, is bekend geworden dat we die subsidie ook daadwerkelijk krijgen, hebben wij geen 276.000 vanuit de Ridderkerkse portemonnee nodig, maar de helft daarvan, 138.000. En onze vraag was, bij vraag drie, als nu blijkt dat inderdaad de subsidie zo is, wat dus nu het geval is, dan houden we dus eigenlijk, hè... Hebben we dus vanuit ons eigen geld geen 276.000, maar 138.000 euro nodig. Maar wij hadden... Hè, er is gevraagd om dat geld wel allemaal beschikbaar te stellen. Dus je zou ook kunnen zeggen van nou, dan houden we dus een budget over. En onze vraag was, wat zouden we daar extra voor kunnen doen als we nu toch als raad besluiten van nou... Want de opgave is groter dan dat u met dit voorstel wilde gaan doen. Wat zouden we dan nog extra voor ditzelfde geld kunnen doen om toch nog een groter geheel aan... Of meer haltes te kunnen... Toegankelijk kunnen maken. Dat was eigenlijk de vraag die ik daar had gesteld.

De voorzitter: Meneer Piena, ik zie dat u daarop wil stapelen of... Ga uw gang.

De heer Piena: Ja, dank u, voorzitter. Want dat heeft eigenlijk ook te maken met mijn vraag. Niet zozeer nou ja, dat beschikken in deze hoedanigheid. Maar mijn vraag is, we doen niets met geluidsinstallaties voor slechthorenden en we doen dit voor mensen met een beperking. Wellicht zou dat in aanvulling op de heer Kooijman een verzoek kunnen zijn om daar dan ook naar te kijken. Want als we dan toch bezig zijn voor mensen met een beperking, zou ik ook de mensen die slechthorend zijn daarmee willen kunnen bedienen. Kan de wethouder daarop ingaan? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Het zijn eigenlijk drie vragen en twee van de ChristenUnie. Even de systematiek. We hebben dit bedrag, hè, 276.000 euro aangevraagd omdat we wisten, hè, bijna zeker wisten dat we subsidie kregen. We hebben er nog even intern gevraagd, kunnen we niet dan gewoon dat netto bedrag aanvragen? Dat schijnt boekhoudkundig niet te kunnen. Hè, dus je moet me even niet vragen waarom, maar dat moest ook zo. Maar in die meerjarenbegroting is dus rekening gehouden met dat bedrag van 138.000 euro. Dus het is niet zo dat er nu opeens, hè, het dubbele bedrag over is en dat we nu gaan nadenken, wat kunnen we ermee doen? In onze meerjarenbegroting is dus gewoon rekening gehouden met die subsidie en eigenlijk alleen met het bedrag van die 138.000 euro. U had ook kunnen rekenen, denk ik. Als ik zo dat... Die sommetjes zie, hè. Die bushaltes toegankelijk maken, kost gemiddeld zo'n 15.000 euro per bushalte. Nou, u kunt nagaan, als we dat dubbele bedrag hebben, dan zou je, zeg maar even theoretisch, het dubbele aantal kunnen doen. Dan ga je niet naar twintig, maar mogelijk naar veertig. Ik sluit ook niet uit dat in de toekomst dat ook gaat gebeuren. Kijk, we gaan na de zomervakantie praten over de HOV-plannen. Hè, de

variantenstudie en dat bestuursakkoord wat we dan hopelijk bereikt hebben. Dan weten we ook exact het aantal HOV-haltes. Uiteraard na toestemming en goedkeuring van de raad. Mogelijk kan bij die discussie deze punten nog meegenomen worden. Ook het punt van de heer Piena, ten aanzien van de mensen die slecht horen. Dat we bij dat voorstel nog een keer opnieuw kijken naar de toegankelijkheid van de resterende bushaltes. U weet, een deel heeft dus met die HOV te maken, een deel van die bushaltes die worden eigenlijk alleen maar met de spits gebruikt. Dus dan is het de vraag, is het al dat geld waard? Maar aan de andere kant, we willen graag toch een inclusieve samenleving zijn. Dus ik denk ook wel dat er nog wel wat stapjes nodig zijn. We zitten nu straks rond de, geloof ik, achtenzestig procent. Ik heb vanmiddag nog even gekeken waar de omliggende gemeentes zitten. Bijvoorbeeld Rotterdam zit op zeventig. Albrandswaard zit hoger. Dus we hebben, denk ik, nog wel een beperkte ambitie, zeg maar, na te streven.

De voorzitter: Meneer Piena.

De heer Piena: Ja, ik bedenk me net, voorzitter, dat ik het verkeerd uitgedrukt heb, maar dat we wel op dezelfde lijn zitten. Ik bedoelde natuurlijk mensen die slechtziend zijn en dan geluidsinstallaties nodig hebben. Want als je slechthorend bent en we doen een geluidsinstallatie zal dat niet veel zoden aan de dijk zetten. Dus het ging mij om de mensen met beperkt zicht. Even voor... Ter correctie van mijn eigen opmerking van daarnet.

De heer Meij: Dank u wel.

De voorzitter: Dat ligt er waarschijnlijk aan hoe hard je de geluidsinstallatie zet. Maar dat is goed. Wethouder Meij.

De heer Meij: Het geeft ook wel aan dat je daar dan... Ja, ik tuinde er ook zomaar in. Dat ik het ook door elkaar haalde. Maar dat geeft ook aan, wij willen natuurlijk gewoon die inclusieve samenleving zijn. Al die punten die u noemt, vind ik zelf ook belangrijk. We hebben nu voor dit voorstel gekozen. Ik denk dat bij de HOV-discussie dan gaat het ook over veel meer punten. Over het strekken van de lijn. Maar dat we dan ook nog een keer op dat punt die toegankelijkheid hebben. Dan zitten we ook richting de begroting en dan weten we ook mogelijkerwijs welke financiële consequenties eraan verbonden zijn en of dat ook mogelijk is. Want dat heeft ook gewoon uiteraard ook met de euro's te maken.

De voorzitter: Daarmee zijn de vragen vanuit de commissie... Meneer Kooijman?

De heer Kooijman: Ja, een korte reactie nog eventjes. En ten aanzien van welk besluit we dan als raad moeten nemen, dan moet ik nog misschien straks de griffier daar nog eens over bevragen. Dat is volgens mij niet aan de wethouder, of het allemaal goed staat dat... Nou, daar laat ik even bij. Maar nog wel even over... Ik ben blij dat we... Dat de wethouder aangeeft dat we nog tijdens de behandeling van de HOV-onderdelen nog een keertje terug kunnen komen op de discussie. Alleen, mijn gevoel is wel... Ik maak me niet zo'n zorgen dat de HOV-haltes straks ook inclusief toegankelijk zijn, zeg maar, voor iedereen. Maar het gaat natuurlijk juist om die haltes waarvan u zegt... Zelf aangeeft van ja, dat zijn haltes, ja, die... Rijden bussen alleen in de spits. Dat is dan misschien minder belangrijk. Maar juist voor die haltes zou ik ook wel graag willen dat we daar die discussie over kunnen voeren. Dus als u zegt van nou, ook die bushaltes kunnen we dan straks in die discussie wel meenemen, dan vind ik het voor nu wel prima.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Nou, ik gaf u, zeg maar, een soort voorzetje om het dan nog aan te kaarten. U kunt het uiteraard ook over een aantal weken bij de kadernota nog een keer aangeven. Dat is aan u om, zeg maar, het college te vragen om daar nog eens na te denken over die volgende stap. Nou, dat zijn mogelijk de momenten waarop u dat naar voren kunt brengen.

De voorzitter: Dan is de commissie nog steeds van mening dat dit ter vaststelling naar de raad kan? Dat lijkt het geval. Dan gaan we dat zo doen.

3.Toelichting Accountant op zijn Accountantsverslag van de controle van de Jaarstukken 2020

De voorzitter: En dan komen we nu bij agendapunt drie. Dat is de toelichting van de Accountant op zijn Accountantsverslag in de controle van de Jaarstukken. We krijgen nu als eerste een korte presentatie van, ik neem aan, de heer Van Koert. Ik wil de commissie voorstellen, mocht u tussentijds vragen hebben, noteert u ze even. Dan zullen we die behandelen als de presentatie klaar is. Dat gaan we in deze setup niet tussendoor doen. Dus noteert u ze. U mag uiteraard, dat is u meegedeeld, ook nog alsnog uw vragen hebben over de managementletter voor de interim-controle bij de BAR-organisatie, kunt u die ook meenemen in uw vragen voor de accountant. Maar nu allereerst het woord aan de heer Van Koert.

De heer Van Koert: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal inderdaad een toelichting geven op ons accountantsverslag. Daartoe hebben wij een presentatie gemaakt, die zal ik ook even op het scherm toveren. En ik zal ook mijn collega Hennie de Winter later in de presentatie het woord geven om ook nog een stukje van de toelichting te geven. Dan ga ik eerst even mijn scherm delen, dan hebben we dat maar gehad. Even kijken. Nou, dan ziet u nu als het goed is mijn scherm.

De voorzitter: Ja, dat klopt.

De heer Van Koert: Hartstikke goed. Nou goed, dit is altijd het plaatje waar we even laten zien van hoe de... Wat de verschillende fases in onze controle zijn. En waar we nu zijn aanbeland. Nou, het zal u niet verrassen dat we in de laatste fase zijn aanbeland en dat we, zeg maar, de inhoudelijke controle helemaal hebben uitgevoerd. En dat we nu dus zitten bij de bespreking van het accountantsverslag en dat wij ook op korte termijn de controleverklaring zullen verstrekken. En fase drie, de interim-controle, die wordt voornamelijk bij de BAR-organisatie uitgevoerd. Zoals de voorzitter ook aangaf, zit er ook bij de stukken de managementletter van de BAR-organisatie, waarin u onze bevindingen daartoe, daarvan nog kunt teruglezen of het kunt lezen. Ja, voor de jaarrekeningcontrole hanteren we natuurlijk altijd toleranties, omdat we gelukkig geen integrale controle hoeven te verrichten. We baseren die goedkeuringstoleranties op één procent van de totale lasten. Dus dat is in... Voor het jaar 2020 is dat dus een bedrag van 1,4 miljoen. Dus dat betekent eigenlijk dat we een maximaal bedrag aan fouten kunnen accepteren van 1,4 miljoen en dan nog steeds tot een goedkeurende verklaring kunnen komen. Dat is ook een wettelijk voorgeschreven percentage overigens. En dat geldt voor onzekerheden eigenlijk ook zo. Alleen hebben we daar een drie keer zo hoge marge. Dus dat is... Die is uitgekomen op 4,3 miljoen voor dit jaar. En qua rapportage volgen we eigenlijk het controleprotocol zoals dat door de raad van de gemeente Ridderkerk is vastgesteld. En dat betekent dus dat we alle fouten en onzekerheden boven een bedrag van 50.000 euro ook aan u hebben gerapporteerd in ons accountantsverslag. Nou, wat is dan de status van de controle op dit moment? Nou, zoals ik al aangaf eigenlijk dat we zo goed als klaar zijn. We moeten nog een stukje in ons dossier afwikkelen en dan volgt ook nou, zoals hier ook staat, de goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Dus dat is natuurlijk altijd wel de belangrijkste boodschap die we uiteindelijk hebben. En wederom een goede prestatie, denk ik, om daartoe te kunnen komen. Het is natuurlijk nog steeds een lastig jaar geweest, waarin ook veel van uw ambtenaren,

maar ook wij vanuit huis hebben gewerkt. En de controle heeft ook volledig digitaal plaatsgevonden. Maar dat heeft in ieder geval niet tot vertraging of aanvullende bevindingen geleid. Dus dat is, denk ik, wel goed om daarvan kennis te nemen. Er heeft nog wel een late aanpassing in de jaarstukken plaatsgevonden. Dat hangt samen met de Tozo-regeling. Dat heeft nog wel extra baten tot gevolg gehad. Ja, dat is een bijzondere regeling uiteraard geweest in het afgelopen jaar. En er was ook wat onduidelijkheid over de interpretatie van bepaalde bepalingen in die regeling. En daarom is dat ook in een redelijk laat stadium bekend geworden. Maar per saldo heeft dat dus een volledig effect op de jaarrekening van ongeveer 400.000 euro. Als we dan, zeg maar, kijken naar de overige bevindingen op het gebied van fouten, dan zien we eigenlijk dat we verder dus geen fouten hebben, die dus niet verwerkt zijn in de jaarrekening. Dus alle fouten zijn gecorrigeerd. Niet dat dat er nou heel veel waren, maar er resteert in ieder geval helemaal niks. En we zien dus ook voor rechtmatigheid dat we daar dus ook geen bevindingen hebben. Dus investeringskrediet is een onderwerp waar we altijd nauwgezet naar kijken en ook de begrotingsrechtmatigheid. Dus of op programmaniveau de totale lasten binnen begroting zijn gebleven, kijken we naar. Daar hebben we wel een tweetal afwijkingen van gezien, maar dat licht ik zo nog even toe, want daar zijn gewoon kaders voor dat dat alsnog binnen de regels past. Ook al worden die overschreden. Als we dan kijken naar de onzekerheden nou, zagen we net dat we daar een behoorlijk hoog bedrag voor hebben, 4,3 miljoen. Ja en we zien dat we onzekerheden hebben voor een bedrag van 335.000 euro. Dus dat past ruimschoots binnen de marge die we daarvoor hebben. En dat ziet eigenlijk toe op ontbrekende controleverklaringen van zorgaanbieders op het gebied van de Jeugdwet en de Wmo, met name de Wmo. Voor een totaalbedrag dus van die 335.000 euro. Dus eigenlijk heeft de gemeente zelf daar geen invloed op, omdat u afhankelijk bent van derde partijen. Nou en we zien bijvoorbeeld dat de deadlines voor die zorgaanbieders, mede vanwege corona, ook zijn verlengd. En waardoor ook niet al die partijen nu al verantwoordingsinformatie hoeven in te leveren. Maar het grootste deel heeft dat dus wel gedaan. Overigens zien we dit bij alle gemeentes en valt hier het bedrag aan onzekerheden nog wel mee. Om het even in de bredere context te plaatsen. Als we dan kijken naar die begrotingsrechtmatigheid gaf ik net al even aan dat er sprake was van een overschrijding op een tweetal programma's. En dus die rapporteren we wel, maar die hebben we dus niet in onze fouten mee hoeven wegen, omdat ze passen binnen de spelregels. Nou, ze zien dus toe op programma vier en programma zeven. Op programma vier betreft het dus lasten die worden gecompenseerd door een hogere en direct gerelateerde opbrengsten. Dus u heeft extra geld uitgegeven, maar u heeft ook extra geld daarvoor gekregen. Dus die lasten zijn gewoon gedekt. En op programma zeven, nou, dat is dus jeugdhulp, waar ik net ook al even iets over vertelde. Ja, dat is een zogenoemde open einderegeling, waardoor dat gewoon heel lastig te begroten is wat nou exact die uitgaven gaan worden. En daarvoor geldt dus ook dat die niet in ons oordeel mee zijn gewogen. Omdat die gewoon binnen de regels die daarvoor zijn, passen. Nou, wat zijn dan nog onze overige bevindingen? Nou, we zijn bezig met een IT-audit, waarbij we dus kijken naar de informatiebeveiliging. En omdat we daar dus nog mee bezig zijn, hebben we daar in het afgelopen jaar nog niet... Hebben we daar nog geen gebruik van gemaakt. Dat doen we overigens ook nog niet bij het merendeel van onze gemeenten. Positief nieuws is in ieder geval wel te melden dus dat we nu bezig zijn met die audit. En dat we daar ook gewoon verbetering in zien. De laatste audit hebben we enige tijd geleden gedaan, maar we zien er iedere keer als we daar weer naar gaan kijken, zien we dat dat... Dat er steeds minder bevindingen zijn. Dus naar verwachting, ja, kunnen we er komend jaar of anders op korte termijn daarna die stap zetten om gewoon meer gebruik te gaan maken van de IT-omgeving. En dat heeft dan ook als voordeel dat we meer met bijvoorbeeld data-analyse kunnen gaan werken. En dat willen we graag omdat we denken dat dat een kwalitatief hoogwaardige controle oplevert. Nou, verder de WNT is altijd een complexe wet. Hè, waarbij we dus kijken naar de toelichting in de jaarstukken omtrent de bezoldiging van de griffier en de gemeentesecretaris. Dus we hebben dan vastgesteld dat dat netjes binnen de regels voldoet. En Sisa, dat is de... Een uitgebreide bijlage bij uw jaarstukken waarin verantwoording wordt afgelegd over diverse subsidies die de gemeente heeft ontvangen. Het zijn er het afgelopen jaar meer geweest dan de jaren daarvoor. Dus dat

is een wat intensievere controle geweest voor ons, maar ook voor de organisatie uiteraard. Maar ook goed om te melden dat we daar ook geen bevindingen hebben. Dan nog even een financieel doorkijkje zoals we dat hebben gemaakt. Ik noemde net een tweetal overschrijdingen van vooral op lastenniveau op de programma's. Maar als we op totaalniveau kijken, dan ziet u, zeg maar, in de kolom werkelijk en dan de tweede regel, ziet u dat de totale lasten in werkelijkheid 137 miljoen zijn en dat begroot was 139 miljoen. Dus op totaalniveau zijn... Bent u binnen de begroting gebleven. Ja, en wat natuurlijk bijzonder het afgelopen jaar is, is dat er sprake is van een behoorlijk hoog gerealiseerd saldo. Ik denk dat de redenen daarvoor wel bekend zijn. En dat geldt natuurlijk bij meer gemeenten in de regio Rijnmond. Nou, dat... Vervolgens zien we dus dat er mutaties in de reserves plaatsvinden. Per saldo is er 42 miljoen meer gestort dan dat er is onttrokken. Dus dat betekent dat dat eigenlijk weer ten laste van het resultaat gaat. En daardoor ontstaat een gerealiseerd resultaat van 1,3 miljoen negatief. Nou, en in de jaarstukken op pagina zes is dat verder toegelicht welke oorzaken daar nu exact aan ten grondslag hebben gelegen. Als we dan kijken naar de ontwikkeling van het vermogen nou, zal het u niet verbazen dat het eigen vermogen behoorlijk is toegenomen. En dat dat dan eigenlijk is gegroeid van 55 miljoen ultimo 19 naar 96 miljoen ultimo 20. Dus dat is een behoorlijke groei. Dat heeft natuurlijk alles te maken met de verkoop van Enecogelden. En nou, goed denk ik om daarbij in acht te nemen, is dat dat natuurlijk een incidentele bate is geweest. Maar dat er wel een structurele bate voor wegvalt. Dus dat is in ieder geval wel goed om daar ook rekening mee te houden. Maar voor nu is in ieder geval een behoorlijke toename van dat vermogen. En dat zien we dan eigenlijk ook terug in de kengetallen, dat we die eigenlijk allemaal, bijna allemaal op groen zien staan. Dus dat is wel als ik het afzet tegen het gemiddelde van alle gemeenten in Nederland, is dat een behoorlijk groen beeld wat we hier zien. We zien dat de schuldquote behoorlijk is afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar. Dat komt omdat de totale baten, zeg maar, daarin worden meegenomen. Nou en die waren fors hoger hadden we al gezien, dan de begroot en dan vorig jaar. Met plusminus veertig miljoen volgens mij, even uit mijn hoofd. We zien dat de solvabiliteit behoorlijk is toegenomen. Nou, dat komt dus door die toename in de vermogenspositie. En dan eigenlijk de enige rode dat is dus die structurele exploitatieruimte. Dus daar... Dat geeft dus ook aan dat op structureel niveau daar nog een uitdaging zit om die ook in het groen te krijgen. En dan als laatste plaatje, wat ik nog even toelicht, dat gaat over het weerstandsvermogen. Wat we hier zien, is dat hij dus... Dat u 75 miljoen beschikbaar heeft als weerstandscapaciteit. Dat houdt dus eigenlijk zoveel in dat dat binnen uw eigen vermogen geormerkt is om risico's op te kunnen vangen. We zien dat exclusief corona, dat er 5,4 miljoen aan risico's zijn geïdentificeerd. En dus vertaalt dat zich dan in een weerstandsratio van veertien, veertien keer. En dat is natuurlijk bijzonder hoog. Ik denk dat hij... Het landelijke gemiddelde een beetje tussen de twee en de vier ligt. Maar als we de risico's dan nog meenemen van corona, dat is het onderste stukje, dan ziet u dat hij dan op 9,2 uitkomt. Dus dan nemen de risico's uiteraard wel toe, maar ligt hij... Is het nog steeds een financieel gezond getal, zeg maar, om de risico's op te kunnen vangen. Nou, dan geef ik het stokje even over aan Hennie, die dus vooral u eventjes door de grondexploitaties zal benaderen.

De voorzitter: Meneer De Winter, gaat uw gang.

De heer Van Koert: Je staat nog op mute, Hennie.

De voorzitter: Ja, natuurlijk niet... Ik hoop niet dat u al halverwege het verhaal was inmiddels. Nou kunnen wij wel de microfoon voor iemand uitzetten, maar ik kan hem hiervandaan niet aanzetten.

De heer Van Koert: Die kan hij niet aanzetten, nee. Nou, dan doe ik het verhaal gewoon even. Als we kijken, zeg maar, naar de grondexploitaties, dan zien we eigenlijk een viertal projecten. De zogenaamde grondexploitaties die in exploitatie zijn genomen. De belangrijkste mutaties het afgelopen jaar zijn dus die

opbrengsten die gerealiseerd zijn voor een bedrag van 4,8 miljoen. En we zien ook dat er een winstname is geweest van 1,6 miljoen. Winstnames die zijn tegenwoordig verplicht om die te doen op grond van de verslaggevingsregels. Vroeger was dat een keuze en ook beleid van een gemeente. Maar sinds een aantal jaar is dat verplicht voorgeschreven en wordt eigenlijk naar rato van de voortgang van een project, aan de hand van de kosten, zeg maar... Dus dan wordt er gewoon gekeken van, hoeveel kosten hebben we nu gemaakt ten opzichte van de totale geraamde kosten? En wat is dan het opbrengstpotentieel van een grondexploitatie? Nou, en dat leidt dan tot een winstname. En dat verklaart dus ook dat positieve getal. We zien ook dat er geen verliesvoorzieningen zijn. Dus we zagen net bij de kengetallen ook al dat die grondpositie groen was. Nou, dat blijkt ook gewoon uit deze cijfers. Nou, wat is dan nog belangrijk uit het onderste staatje, wat er uit uw paragraaf grondexploitatie komt? Daar zien we dat er nog te realiseren opbrengsten 17 miljoen zijn. Met name op het project Het Zand. Dus dat is eigenlijk wat er nog moet verdiend worden in de toekomst. Dus dat is belangrijk om dat nauw te volgen. En zolang de economische omstandigheden positief zijn en ook de vraag naar grondexploitatie positief is, is de kans dat dat gerealiseerd wordt natuurlijk groot of goed. En op het moment dat dat weer wat afneemt, dan is dat een bedrag waar u risico over kan lopen. Maar dat zullen jullie altijd doen. Nou, dan tenslotte GR Nieuw Reijerwaard. Goed om te melden dat we daar de tekst in het accountantsverslag nog iets hebben aangepast. Vandaar dat we hem eventjes hier helemaal op de pagina hebben opgenomen. Het heeft onder andere te maken met ontsluitingsroute. Waarbij we hebben aangegeven dat we... Dat dat verwerkt is in dit, in het programma van Nieuw Reijerwaard. Ja, en dat we eigenlijk ook zien dat ook de duurdere kavels, dat die het afgelopen jaar ook zijn gerealiseerd. Dus dat hebben we net even wat anders verwoord in de tekst in ons accountantsverslag. Dus dat is gewoon wel even goed om dat ook even hier mee te geven. De strekking van de tekst is wel ongeveer hetzelfde, alleen is het iets anders geformuleerd en zijn wat bedragen weggelaten. Omdat we ook weer niet te veel in details hoeven te treden, omdat het ook een openbaar document is. Nou, dat is even op hoofdlijnen onze controle over het afgelopen jaar.

De voorzitter: Ja, dank u wel voor de toelichting, voor de heldere toelichting wat mij betreft. Even kijken of er vanuit de commissie nog vragen zijn. Ik zag dat de heer Piena zijn handje al op had gestoken voordat de heer Van Koert klaar was. Dus die wil blijkbaar erg graag. En ik zie de heer Kardol, de heer Los en de heer Kooijman, de heer Soffree. Als ik iedereen die iets te vragen heeft, genoemd heeft, wilt u dan uw handje weer laten zakken? En dan allereerst het woord aan de heer Piena van de VVD.

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zag net de laatste sheet over de derde ontsluitingsweg voorbijkomen en dat daar de tekst was aangepast. Maar... En dat dat niet tot de winst berekend wordt. Maar het risicoprofiel van Nieuw Reijerwaard wordt daarmee natuurlijk wel een stuk verlaagd en dat wordt niet benoemd. Kan de accountant aangeven dat mijn stellingname juist is, dat door deze derde ontsluitingsweg, die niet nodig is, dat daardoor het risicoprofiel ook in onze gemeenschappelijke regeling naar beneden is bijgesteld? Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Van Koert.

De heer Van Koert: Ja, doordat die ontsluitingsroute uit het programma, zeg maar, is gehaald, dalen de kosten die daarmee zouden samenhangen. Dat heeft dus een positieve invloed op de uitkomst van het project.

De voorzitter: Meneer Piena, uw vraag daarmee beantwoord?

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan wij door met de vragen van de heer Kardol van de SGP. Meneer Kardol, gaat uw gang.

De heer Kardol: Bedankt, voorzitter. Naar aanleiding van de wijziging van de jaarstukken, kan de heer Van Koert nog eens wat preciezer schetsen wat er is gebeurd, in hoeverre het afwijkend is te noemen ten opzichte van voorgaande keren? Dat is één vraag. En ik weet niet of ik ook gelijk een vraag over het accountantsverslag kan stellen?

De voorzitter: Ik denk dat de heer Van Koert dat wel aankan.

De heer Kardol: Kijk. Nou, er staat een zin in van dat de uitdaging voor de begroting 2022 blijft liggen op het sluitend krijgen van de begroting en het zorg dragen van een meerjarenperspectief, waarbij niet veel wordt ingeteerd op de reservepositie. Zou de heer Van Koert dan die laatste zinssnede voor ons wat kunnen duiden? Dat zijn de twee vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Van Koert.

De heer Van Koert: Ja, dank u wel. Ja, zeg maar, de eerste vraag dat gaat over die correctie op het gebied van Tozo. Dat speelde in voorgaande jaren nog niet, omdat die regeling niet bestond. En het heeft met een stukje interpretatie van de wetgeving op dat gebied te maken. De gemeente krijgt, zeg maar, een normvergoeding per verstrekking. En dat is dan dus ook de bate die genomen mag worden. En als ik het even goed doe uit mijn hoofd, had de gemeente de werkelijke kosten, zeg maar, die gemaakt waren, waren voor de aanvragen als opbrengsten verantwoord, omdat dat gewoon dus ook zo mag. Alleen was dus die normvergoeding hoger dan de feitelijke baat... Dan de feitelijke kosten die de gemeente had gemaakt. En ontstaat dus eigenlijk gewoon een stukje voordeel. En vandaar dus ook dat er tot vier ton ja, winst, noem ik het maar even, ontstaat op de uitvoering van deze regeling. In ieder geval op dat, op die component. En het tweede punt ging over het accountantsverslag, over inderdaad dat stukje over de sluitende begroting. Nou, dat heeft eigenlijk te maken met het... Ook dat kengetal wat we net in de presentatie zagen terugkomen. Nou, daar zagen we, zeg maar, dat die structurele exploitatieruimte, dat die negatief was, dus rood kleurde. Nou, vandaar dus ook de aanbeveling om daar aandacht voor te hebben dat die eigenlijk gewoon op ongeveer nul sluit. Dat is ook een toets die de Provincie ook jaarlijks uitvoert. En op het moment dat dat te ver uit elkaar gaat lopen, dus dat die sluit... Steeds minder sluitend wordt, noem ik het maar even, of een aantal jaar blijft, dan zult u ook door de Provincie daarop worden bevraagd. Of in ieder geval steeds intensiever worden bevraagd. En uiteindelijk zou dat zelfs kunnen leiden tot een preventieve toezichtstelling. Zo ver is het uiteraard zeker nog niet, hoor, begrijp me niet verkeerd. Maar dat... Daarom vragen we daar wel aandacht naar, om daar gewoon goed naar te kijken en te blijven kijken.

De voorzitter: Meneer Kardol, uw vragen daarmee beantwoord? Dan gaan wij door met de vragen van de heer Los van Echt voor Ridderkerk. Meneer Los, ga uw gang.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Slechts één vraag. Heeft toch iets te maken met de vraag van meneer Piena ook. Uit het gebied Nieuw Reijerwaard komen steeds meer geluiden dat de infrastructuur tekortschiet. En dat zeer grote investeringen wellicht nodig zijn. En zou in dat geval betekenen dat we dan het verlies in schieten? Is mijn korte, maar hopelijk duidelijke vraag.

De voorzitter: Meneer Van Koert.

De heer Van Koert: Ja, de vraag is mij wel duidelijk. Ja, wij zijn zelf niet de account van Nieuw Reijerwaard, dus wij hebben geen inzicht in alle details. Wij maken gebruik van de werkzaamheden ook van de accountant van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Dus, zeg maar, wat nou... Wat exact het effect is op het

moment dat die investeringen alsnog gedaan zouden moeten worden, daar... Dat... Daar heb ik dus niet de beschikking over de details, wat dan de impact daarvoor zal zijn. Het is natuurlijk evident dat dan de... Als er meer investeringen moeten worden gedaan dan waar rekening mee is gehouden, dat dan de kosten gaan toenemen en dat dan... Dat dus ook impact heeft op het resultaat van de gemeenschappelijke regeling. Echter zijn er natuurlijk wel een hoop knoppen waaraan gedraaid kan worden. Dus dat is lastig om dat in ieder geval door mij te beantwoorden. Maar ik denk ook om dat op dit moment te beantwoorden.

De heer Los: Voorzitter, mag ik nog even?

De voorzitter: Meneer Los, ja, ga uw gang.

De heer Los: Dus dat zou betekenen, als ik daar wat meer beeld van zou willen hebben, dat ik bij de accountant van de gemeenschappelijke regeling moet zijn?

De heer Van Koert: Nou, niet zozeer bij de accountant, hoor. Ik denk dat we... Dat daar natuurlijk ook de gemeente zelf daar zicht op moet hebben. En u zit natuurlijk ook in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Dus u kunt daar uiteraard de wethouder zelf over bevragen.

De heer Los: Oké, dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Kooijman van de ChristenUnie. Meneer Kooijman, ga uw gang.

De heer Kooijman: Ja, twee vragen. Eentje nog over die... De gewijzigde jaarrekening. De uitleg is mij helder wat de oorzaak daarvan is. Ik was alleen nog benieuwd, is dit nou een specifiek Ridderkerks issue waar Ridderkerk een iedere gedachte over had wat later gecorrigeerd moet worden of was het een landelijke discussie waardoor veel meer gemeenten hier last van hebben gehad? Dat was vraag één. En het tweede, het college heeft dit jaar voor het eerst, zeg maar, als bijlage nog de eigen rechtmatigheidsverklaring toegevoegd die ze vanaf volgend jaar, geloof ik, verplicht moeten gaan doen. Ik was benieuwd of de accountant daar ook nog een... Nou ja, naar gekeken had van, ziet dat er goed uit en klopt dat een beetje? Het is eigenlijk het werk wat jullie tot nu toe hebben gedaan en volgend jaar door de gemeente zelf gedaan moet worden. Hebben jullie daar ook nog een beeld en een mening over?

De voorzitter: Meneer Van Koert.

De heer Van Koert: Ja, even kijken, Tozo. Ja, de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het in ieder geval in BAR-verband bij alle drie de gemeentes op dezelfde wijze in eerste instantie is... Was verwerkt. Dus dat is in ieder geval een correctie in alle drie de jaarrekeningen geweest. En ook breder in het land zien we inderdaad ook dat dit op meer plekken niet goed is gegaan. En dat heeft ook te maken met een stukje interpretatie wat pas laat gedurende het jaar, zeg maar, bekend is geworden. En uw tweede vraag ging over, gaat over de rechtmatigheidsverantwoording. Toevallig is er vandaag een publicatie geweest van het Ministerie van Binnenlandse Zaken waarin aangegeven is dat het waarschijnlijk is dat de rechtmatigheidsverantwoording met een jaar gaat worden uitgesteld. Dus dat hij pas vanaf het jaar 2022 in zal gaan. Dat heeft er in eerste instantie mee te maken dat het nog steeds niet door de Tweede Kamer is vastgesteld, vanwege de overvolle agenda door corona. Ja, en het nu natuurlijk al dusdanig laat in het jaar is dat dat dan... Ja, als gemeentes daar echt op hebben gewacht tot het moment dat die vaststelling zou komen om dan te beginnen met die rechtmatigheidscontroles dan wordt het natuurlijk ook wel heel krap om dat voor elkaar te krijgen met... Naast de extra taken die er bijvoorbeeld ook al zijn door bijvoorbeeld zo'n Tozo-regeling. Maar ons beeld bij

de interne controle van de BAR, zeg maar, en de gemeenten, die is positief. Dus we zijn daar op een goede wijze over in gesprek met de organisatie. En natuurlijk hebben we nog wat aanbevelingen ook op dat vlak. Maar ik denk dat u wel met vertrouwen tegemoet kunt zien dat die verantwoording op een adequate manier kan worden afgelegd. Zeker nu op... Nu dus ook de organisatie nog een jaar extra eigenlijk heeft gekregen voordat het... Voor het echt moet, zeg maar. Maar wij adviseren wel alle gemeenten om eigenlijk gewoon dat jaar 2021 te gebruiken om gewoon goed warm te draaien en eigenlijk alvast te doen alsof het al wel echt door het college afgegeven zou moeten worden. Dat het echt als een leerjaar kan worden gezien.

De voorzitter: Uw vragen daarmee beantwoord, meneer Kooijman?

De heer Kooijman: Ja, helemaal. Ja, we kunnen een hele lange discussie voeren waardoor het nou komt dat ze in de Tweede Kamer... Waar ze over aan het debatteren zijn. Maar laten we dat een andere keer doen.

De voorzitter: Ja, maar dat gaan we nu niet doen, nee. Dus wij gaan weer door met de vragen van de heer Soffree van de PvdA. Meneer Soffree, ga uw gang.

De heer Soffree: Ja, dank u wel, voorzitter. Heeft de accountant ook gekeken naar de persoonsgegevens, hoe daarmee omgegaan wordt? De Rekenkamer heeft daar nogal wat kritiek op gehad. En ja, mijn vraag is dan, wat zijn uw bevindingen daarvan, daarbij?

De voorzitter: Dat waren uw vragen, meneer Soffree?

De heer Soffree: En ik heb nog een vraag. En dat gaat over de kwestie van, bij langdurig ziekte wordt personeel niet vervangen. Heeft u daar nog effecten van gezien in uw onderzoek? En heeft u daar ook aanbevelingen bij? En dat zijn ze, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Soffree. Meneer Van Koert.

De heer Van Koert: Ja, eerst de vraag over de persoonsgegevens. Ik gaf in de... In mijn presentatie aan dat wij dit jaar, zeg maar, een IT- of momenteel een IT-audit aan het uitvoeren zijn. Dat houdt in dat we dus kijken naar de informatiebeveiliging. Een onderdeel daarvan is dus ook de beveiliging van de systemen, zeg maar. Dat bepaalde informatie die niet openbaar zou mogen worden gemaakt, dat die dat ook niet wordt. Dat is niet het primaire doel van ons onderzoek, omdat ons onderzoek richt zich met name op de financiële systemen. Want daar zijn we natuurlijk als accountant voornamelijk in geïnteresseerd. Maar we pakken dan dat onderdeel ja, cybersecurity noemen we dat dan, pakken we daarin zeker mee. Omdat dat natuurlijk wel hele vervelende risico's zijn die op dat vlak kunnen worden gelopen. Ook met boetes die natuurlijk opgelegd kunnen worden indien er sprake zou zijn van een datalek bijvoorbeeld. Dus dat is zeker een onderwerp waar we aandacht voor hebben. En nou, op het moment dat daar dus ook uit het onderzoek waar we nu mee bezig zijn aanbevelingen zouden komen op dat vlak, dan melden wij die zeker. En uw tweede vraag gaat over langdurige ziekte. Ja, wij hebben eigenlijk in onze controle nu geen bevindingen die we daar direct aan kunnen linken. Dus we hebben eigenlijk niet gezien dat door langdurige ziekte dat er onoverkomelijke problemen zijn ontstaan die hebben geleid tot fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de jaarrekening. Dus in die zin hebben wij daar in onze controle geen last van gehad.

De voorzitter: Meneer Soffree, uw vragen daarmee beantwoord?

De heer Soffree: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Nou, dan concludeer ik dat daarmee vragen zijn gesteld en beantwoord. Wil ik de heer Van Koert hartelijk danken voor de presentatie en het beantwoorden van de vragen. Ik zie dat meneer De Winter inmiddels ook weer is aangesloten. Nou, goed, wellicht dat het voor u ook nog interessant is om even te kijken wat hier nog aan het vervolg wordt gekoppeld. Want wij gaan agendapunt vier nog even door met uw accountantsverslag.

4. Bevraging college over Accountantsverslag van de controle van de Jaarstukken 2020

De voorzitter: Alleen is nu de vraag aan de commissie of er vragen voor het college zijn. Allereerst, ik weet niet of het college nog iets met ons wil delen over het gepresenteerde accountantsverslag? Wethouder Oosterwijk?

De heer Oosterwijk: Voorzitter, nee, dank u wel, hoor. Ik heb met interesse geluisterd, zowel naar de verslaglegging vanuit de accountant als de vragen vanuit de commissie. En ik heb daarop vooral niks aan toe te voegen.

De voorzitter: Zijn er vanuit de commissie vragen aan het college over het accountantsverslag? Nou, dan moeten we maar... Meneer Kardol, SGP, ga uw gang. O, pardon.

De heer Kardol: Ja, excuus, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk de heer Soffree ook...

De heer Kardol: Ik sta nu bij een ander onderdeel.

De voorzitter: O, nou, meneer Soffree dan van de PvdA.

De heer Soffree: Ja, ik had nog een vraag aan de wethouder. En dat gaat over, ik lees in de managementletter van het college dat er heel veel werk is verricht en dat lees ik ook terug in de managementletter van de accountant. Toch schrijft de accountant bij verschillende punten dat er nog een flinke inzet moet worden gedaan om de controles en de systemen goed te krijgen en ook goed werkbaar te hebben. Dus dat, zeg maar, de mensen er ook goed mee kunnen werken. In de managementletter van het college staat van dat ze daar in oktober mee hopen klaar te zijn. Ja, ik krijg een beetje de indruk van, ligt er niet teveel hooi op de vorken van de... Van onze medewerkers die dit allemaal in vrij korte tijd moeten gaan fixen? Kunt u daar iets over vertellen, wethouder?

De voorzitter: Wie van het college mag ik daarover het woord geven?

De heer Oosterwijk: Nou, misschien mag ik, voorzitter, even één regel zeggen en dan via u het woord geven aan wethouder Van Os, die richting de '...' BAR, richting de BAR-organisatie de bestuurder is in charge?

De voorzitter: Ja.

De heer Oosterwijk: Ik wil wel graag even dit momentum, want daar zit bijna de uitnodiging van de heer Soffree aan verbonden, even gebruiken om aan te geven dat onze medewerkers in alle geledingen van de organisatie en gelieerde organisaties in 2020 een enorme inspanning hebben geleverd. En dat heeft niet alleen te maken met de accountantscontrole, maar juist ook elke dag van 2020, van 1 januari tot en met 31 december. En niet tijdens kantooruren, maar ook buiten kantooruren. Ik heb er enorme bewondering voor en

nou, dat wil ik eigenlijk op deze manier richting u, maar ook richting heel Ridderkerk op deze manier graag uitspreken.

De voorzitter: Nou, ik denk dat die boodschap wel over is gekomen. En dan het woord aan wethouder Van Os.

De heer Van Os: Ja, dank u wel, voorzitter. Mooie woorden uiteraard van wethouder Oosterwijk, die we allemaal onderschrijven. Dank ook aan de heer Soffree voor de vraag en ook de zorg voor de medewerkers, hebben ze niet te veel hooi op hun vork? U heeft kunnen zien dat de managementletter 2020 dateert van 8 december 2020 van Deloitte. Natuurlijk is de afdeling Concern control daar al voortvarend mee aan de slag gegaan en is oktober zeker nog haalbaar om dat in kaart te brengen, de processen, werkbeschrijvingen, systemen en dergelijke, om ervoor te zorgen dat dat er ook in oktober staat. Dat in antwoord op uw vraag. En voorzitter, ik zou graag van de gelegenheid gebruik willen maken om even te reageren op twee vragen die gesteld zijn aan de accountant, ook van de heer Soffree. Dat bij langdurige ziekte geen vervanging is. Dat is dus niet aan de orde op alle disciplines. Als we merken dat het niet opgevangen kan worden binnen die disciplines die daar werkzaam zijn, dan wordt er wel degelijk dan wel ingehuurd, dan wel vervanging gezocht. Dat is één. En dan nog de vraag van de heer Los over de extra infrastructurele kosten van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Binnen de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard hebben we gezien dat wij niet de opdracht hebben om een derde ontsluiting aan te leggen. Daarom zijn die kosten vrij komen te vervallen. Dus dat zit dan nu ook niet in de Grex van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Mochten er nou in het gebied Nieuw Reijerwaard, Verenambacht, BT Oost of elders extra maatregelen genomen moeten worden, dan is dat een vraag voor de omgeving van de... Waar die maatregelen genomen moeten worden. Door voor de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk, Rotterdam. Misschien zelfs voor het bedrijfsleven. Maar niet voor de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Die sluit vooralsnog 0,4 miljoen euro positief. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, meneer Soffree en meneer Los, u stelt een vraag aan de accountant, u krijgt twee keer antwoord. Wat wilt u nog meer op deze avond?

De heer Los: Nou ja, het is niet geheel bevredigend, maar daar kom ik nog wel een keer op terug.

De voorzitter: Nee, maar toch twee keer antwoord gehad. Maar goed, ik kom...

De heer Soffree: Nou, vanuit het... Ja, dank voor de toelichting van de heer Van Os over de ziektevervanging bij langdurig zieken. Want dat is echt wel iets waar ik van schrok. Maar het is bij dezen rechtgezet, oké.

De voorzitter: Dat brengt mij op het punt dat ik concludeer dat er voor het college op dit moment geen vragen meer zijn over het accountantsverslag over de controle van de jaarstukken. Dus dan is dat punt voor nu behandeld en gaan wij over naar agendapunt vijf.

5. Jaarstukken 2020

De voorzitter: Dat zijn de jaarstukken van 2020 zelf, waar wij ook nog over te spreken komen in de raad van 1 juli. Inzet van dit agendapunt is dat dit ter debat naar de raad gaat. Kan de commissie zich daarin vinden? Meneer Kardol?

De heer Kardol: Bedankt, voorzitter. Wat de SGP betreft, mag het ter vaststelling.

De voorzitter: En meneer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ik sluit me aan bij de SGP. Van ons mag het ook, wat de VVD betreft, ter vaststelling.

De voorzitter: Meneer Overheid.

De heer Overheid: Namens het CDA mag het ook ter vaststelling.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Ook van Leefbaar Ridderkerk mag ter vaststelling.

De voorzitter: De heer Soffree.

De heer Soffree: Ja, kijk, eigenlijk ben ik dan spelbreker, maar ik wilde dat toch graag ter debat hebben.

De voorzitter: Oké, nou, goed ...

De heer Soffree: Kennelijk hoeft dat niet lang te duren, maar...

De voorzitter: Dan concludeer ik voor nu dat er in ieder geval één partij is die het ter debat wil, dus de inzet is ter debat. Dan zullen we straks nog wel even kijken hoeveel tijd we daar dan voor moeten reserveren. Wethouder Oosterwijk, wilt u nog met ons iets delen over dit meer dan tweehonderd pagina's tellende stuk? Dus gaat u het alstublieft niet nog een keer samenvatten.

De heer Oosterwijk: Nou, dat is van elke pagina één woord, voorzitter. Dan hebben mijn tweehonderd woorden volgens mij een mooie verhouding neergezet. Maar nee, ik zal dat overzichtelijk houden, voorzitter. Want er ligt in vandaag... Vanavond in de raad een trits aan financiële producten voor. En ten aanzien van de jaarrekening hebben we gezien dat daar ook een erratum voor is toegestuurd. En dat we deze week ook een '...' meircirculaire hebben toegestuurd, zodat er ook, je zou kunnen zeggen, op de meest integrale manier over de Ridderkerkse financiën kan worden gesproken. En de bespreking van een jaarrekening, dat is geen... Dat moet wel, want zo zijn de spelregels. Maar hoewel het moet, is het geen moetje. Voor uw commissie niet en voor het college ook zeer zeker niet. Omdat we deze jaarrekening gewoon echt met trots in het midden neerleggen. Het was in 2020 een jaar wat zich echt kenmerkt door bijzondere zaken. En het meest in het oog springend, is natuurlijk dat corona zijn intrede deed met alle gevolgen van dien. En we hebben in Ridderkerk gestaan voor onze inwoners, het maatschappelijk middenveld en de ondernemers. En ja, dat weegt ook door in de jaarrekening. Maar dat is juist tegelijkertijd, is onze overtuiging, waarom we er als gemeente kunnen en willen zijn. En de rekening zal dan... Sluit negatief met een bedrag van 1,34 miljoen. Maar volgens mij wordt daar niemand zenuwachtig van.

De voorzitter: Nee.

De heer Oosterwijk: Een relevant deel van dat bedrag krijgen we overigens, en dat is ook doorgegeven, aangegeven, in 2021 nog terug via de SPUK IJZ. Oftewel de lasten zijn genomen en de baten moeten nog volgen. En de Ridderkerkse reservepositie, en de accountant gaf het vanavond ook gevoeglijk aan, is natuurlijk meer dan robuust. Voorzitter, ik denk dat ik het hier maar op deze manier bij laat. Ook in lijn met uw vriendelijke vraag aan de voorkant. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan is er... Zijn er vanuit de commissie nog vragen? Er is al een enkele vraag schriftelijk gesteld. Die is inmiddels... Of die zijn inmiddels ook beantwoord. Zijn er nog aanvullende vragen?

De heer Soffree: Even kijken, hoor, want...

De voorzitter: Ik zie de heer Kooijman, de heer Kardol en mevrouw Kayadoe. Dat is voor mij nog enigszins te overzien. Meneer Kooijman, ga uw gang. O, ik zie de heer Soffree ook. Of toch... Ja.

De heer Kooijman: Ja, door de uitnodiging had ik toch maar even mijn hand opgestoken. Naar aanleiding van het... De toelichting van de wethouder nog eventjes, de SPUK IJZ-gelden die we, zeg maar, dit jaar alsnog weer terugkrijgen, moet ik het nou zo zien dat dat eigenlijk gewoon ten gunste komt van de jaarrekening 2021? Ofwel, zeg maar, we nemen nu over 2020 het verlies van waar, maar dan is het 1,4 miljoen. Dat sluiten we af en in 2021 hebben we gewoon een extraatje die we eigenlijk terugkrijgen en dus nou, ten laste van deze jaarrekening brengen. Zo heb ik het goed begrepen?

De voorzitter: Dan hoop ik dat het ten gunste komt. Maar wethouder Oosterwijk, ga uw gang.

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter, ik kan dat bevestigen. Zo werkt de methodiek.

De voorzitter: Meneer Kooijman, uw vraag daarmee beantwoord?

De heer Kooijman: Helemaal helder, dank u.

De voorzitter: Gaan wij verder met de vragen van de heer Kardol van de SGP.

De heer Kardol: Bedankt, voorzitter. De jaarrekening is gewijzigd en dan zien we dat bij de verbonden partijen ook een groot aantal wijzigingen is doorgevoerd. Kan de wethouder toelichten waar dat nou precies mee te maken heeft? Dat is mijn vraag. En misschien dat de heer Soffree via u, voorzitter, straks kan aangeven waar het debat over zou gaan wat hem betreft.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Later... Ja, voorzitter, dank u wel. De vraag is helder. Ik moeten eventjes bezien waar dan even die expliciete wijzigingen uit bestaan. Ik zou me kunnen voorstellen dat dat iets te maken heeft met het... Bijvoorbeeld de reservepositie van de gemeenschappelijke regeling die pas op een later moment is geduïd. Maar wellicht kan daar ambtelijk ook nog eventjes een aanvulling op worden gegeven op dit... Op deze vraag. En dan vermoed ik dat dat het beste kan plaatsvinden door de heer Ricardo. Ja?

De voorzitter: Oké, dan gaan we dat doen. Dan is het woord aan de heer Leenderts.

De heer Leenderts: Ik dank u, voorzitter. De verbonden partijen hebben we moeten aanpassen omdat er laat aanlevering is geweest van de jaarstukken. Ook de verbonden partijen hebben een termijn daaraan, maar die is in sommige gevallen overschreden. En we hebben wat stukken later gekregen en daarvoor hebben we wat zaken moeten aanpassen. Voor de overige wijzigingen in de stukken van de... Of de jaarstukken. Dat is van de Tozo die de accountant al heeft genoemd. En we hebben er later nog, naar aanleiding van de accountants of de controleverslagen van de zorgaanbieders, nog wat aanpassingen moeten doen. En dat heeft... Nou, beide zaken hebben dat... De jaarrekening behoorlijk overhoop gegooid, kan ik wel zeggen.

De voorzitter: Meneer Kardol, uw vraag daarmee beantwoord?

De heer Kardol: Ja, prima, dank u wel.

De voorzitter: Meneer Kooijman, u heeft daar nog een aanvullende vraag op?

De heer Kooijman: Ja, klopt. Ik ben dan eigenlijk benieuwd. Want de aanleiding was in ieder geval om een nieuw jaarstuk te doen vanwege die Tozo. Stel dat dat nou niet aan de hand was geweest, hadden we dan evengoed een aangepaste jaarrekening gehad omdat deze aanpassingen ook nog moesten gebeuren? Dat de accountant dat aangaf van h , dit moet nog worden aangepast. Of was het zo dat we toch een nieuwe moesten sturen en toen dachten nou, dan doen we gelijk geactualiseerde gegevens erbij?

De voorzitter: Meneer... Wethouder Oosterwijk of speelt u deze ook door?

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter, ik heb er niet zo heel goed zicht op, op welke criteria nou iets wel of niet uiteindelijk leidde tot een erratum of een aanpassing. Wellicht kan de accountant daar nog iets over zeggen en anders zouden we die vraag, denk ik, echt even ambtelijk beantwoord moeten zien.

De voorzitter: Ja, dan brengt u mij in een ietwat lastig parket. Het gesprek met de accountant hebben we in principe afgerond, dus ik weet niet of hier ambtelijk nog nu een antwoord op gegeven wil worden? Ik zie dat de heer Leenderts dat graag wil doen. Meneer Leenderts, ga uw gang.

De heer Leenderts: Dank u wel, voorzitter. Ja, dit... We hebben een nieuw stuk ingebracht met het erratum omdat dus de nagekomen kosten van de zorgaanbieders absoluut in het jaar 2020 plaats moesten vinden. Omdat dit op zoveel plekken invloed heeft in de hele jaarrekening, dus niet alleen op de programma's, maar vooral in het financiële deel van de jaarstukken, hebben we een nieuw boekwerk moeten aanbieden. Daarbij hebben we aangegeven in het boekwerk welke onderdelen allemaal gewijzigd zijn. Die hebben we in het geel aangegeven en u heeft inderdaad de puntenlijst gezien bij het erratum. En de Tozo heeft op dezelfde werking... Op deze punten de werking gehad als de kosten die voor de zorgaanbieders nog na zijn gekomen. Dus de hoeveelheid, het zijn twee onderwerpen die op dezelfde onderwerpen allemaal invloed hebben. En dat was zo veel dat we dat niet zomaar eventjes met een paar kleine grafiekjes of woorden in een andere vorm hadden kunnen aanbieden.

De voorzitter: Meneer Kooijman, uw vraag daarmee beantwoord?

De heer Kooijman: Nee, niet echt. Het ging mij er met name om de aanpassingen die bij de verbonden partijen ook zijn gedaan. Was dat ook omdat het bleek, ho, dat is niet goed, dat moeten we nog aanpassen? Of was er om andere reden gekozen om een nieuwe versie van de jaarstukken te doen en zeiden van nou, laten we dan gelijk nog wat laatste gegevens die we nog binnen hebben gekregen alsnog verwerken?

De voorzitter: Bedoelt u dat... Is uw vraag, was er zonder Tozo ook een erratum gekomen?

De heer Kooijman: Ja, zonder Tozo en zonder de sociaal domein inderdaad.

De voorzitter: Ja. Meneer Leenderts of wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Nou, laat ik het zo zeggen, ik hoop niet dat er later nog eens een keer een scriptie geschreven wordt over dit onderwerp, want dan... Maar zoals ik het nu even duid, zou er in dat geval niet

zozeer een erratum op de jaarrekening hebben hoeven komen. Laat ik het daarop toch maar zo op deze manier maar bij houden.

De voorzitter: Daarmee uw vraag dan wel beantwoord, meneer Kooijman? Brengt ons dan bij de vragen van mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk. Mevrouw Kayadoe, ga uw gang.

Mevrouw Kayadoe: Het is er slechts maar eentje. De mei... Of sorry, de decembercirculaire staat bij deze stukken, maar eigenlijk gaat de vraag dan over gelden die ontvangen worden in 2021. Maar ik denk, het stuk zit bij dit onderwerp, dus ik ga hier maar even de vraag stellen. Wij krijgen gelden voor het Cultuurfonds, 208.000 euro. Krijgen wij daar apart een lijst van aan welke culturele Ridderkerkse instellingen dit uitgegeven gaat worden? Komt dat nog apart ergens dit jaar naar de raad toe?

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja, als eerste, het is mij ook niet helemaal duidelijk waarom de RIB over de decembercirculaire bij de stukken zit vanavond, maar hij zit erbij. Dat hebben we met elkaar kunnen vaststellen. Dus daarmee snap ik ook wel dat dat uitnodigt voor vragen.

Mevrouw Kayadoe: Eentje.

De heer Oosterwijk: Als het gaat om... Of een vraag inderdaad, enkelvoud. Volgens mij is het antwoord dit. Datgene wat, zeg maar, aan middelen is ontvangen om culturele instellingen te ondersteunen, is niet zozeer heel hard gelabeld om dat per se op die manier te moeten doen. En voorsnog heeft het college er tot op de dag vandaag voor willen kiezen om vooral met maatwerk te werken. En tegelijkertijd hebben we natuurlijk ook wel een aantal generieke regelingen toegepast die ook voor de culturele instellingen zouden kunnen doorwerken, in relatie tot huur en de huurreductie en vrijstelling van een aantal zaken. Op het moment dat, zeg maar, partijen zich in het Ridderkerkse zouden melden op basis van noodzaak, dan staat de deur, net zoals hij al in de achterliggende maanden stond, natuurlijk wagenwijd open om daar onderbouwd ook een vraag neer te leggen bij het college.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, uw vraag daarmee beantwoord?

Mevrouw Kayadoe: Ik ben in ieder geval voorlopig even stil ervan. Maar ik kom er op een ander moment op terug. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan wij door met de vragen van de heer Soffree van de PvdA. Meneer Soffree, ga uw gang.

De heer Soffree: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank, heer Kardol. We zitten bij agendapunt vijf en dat kan wat ons betreft ook ter vaststelling. Mijn excuses. En ik heb hier ook verder geen vragen, dank u wel.

De voorzitter: Mooi, dan kom ik ook gelijk tot de conclusie dat daarmee dan de vragen gesteld en beantwoord zijn. Dat een aantal fracties hebben aangegeven dat het ter vaststelling kan. Een aantal fracties heb ik niet gehoord. Dus ik ga nu even vragen, zijn er nog fracties van mening dat dit niet ter vaststelling kan? Meneer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, ik denk dan een kleine stemverklaring. Misschien iets ruimer dan net één zin, dus daar zit ik over te denken.

De heer Los: En dat denk ik ook, voorzitter.

De voorzitter: Nou, dan laten we het er toch even op dat dit ter debat gaat. Het stuk wordt toch in één debatkpunt behandeld met de tussenrapportage. Dus zullen we na agendapunt zes met elkaar even bekijken hoeveel tijd we hier per saldo voor vast willen stellen? Dat betekent overigens ook dat die tussenrapportage dan in ieder geval voor de behandeling nu ter debat naar de raad gaat.

6. 1e Tussenrapportage 2021 Ridderkerk

De voorzitter: En dat brengt mij dan ook weer bij de vraag aan de wethouder of hij nog wat met ons wil delen over de tussenrapportage?

De heer Oosterwijk: Nee, voorzitter, over de tussenrapportage niet. Over de Kadernota straks wel. Dan weet u dat alvast.

De voorzitter: Het komt niet helemaal als een verrassing, maar ik ben blij dat ik het al weet. Zijn er vanuit de commissie vragen over de tussenrapportage? Dat lijkt niet het geval. Dan komen we nu alsnog bij het punt, hoeveel tijd wilt u in de tijd gaan besteden aan behandeling van de jaarstukken en de tussenrapportage in één debat? Ik heb van de heer Kooijman en de heer Los gehoord dat die een korte stemverklaring af willen geven. Dat betekent wat mij betreft een debat van een minuut. Mevrouw Kayadoe?

Mevrouw Kayadoe: Ik heb ook niet meer nodig dan een stemverklaring. Dus een minuut vind ik heel reëel.

De voorzitter: Zijn er partijen die daar anders over denken? Dan gaat deze stukken samen naar de raad met een behandelingsduur van één minuut in het eerste termijn. En dan ga ik ervanuit dat we dat in zijn totaliteit wel in twintig minuten af moeten kunnen doen. Zoveel tijd hebben we er vorig jaar met elkaar ook aan besteed. Brengt ons dan bij agendapunt zeven en dat is de Kadernota bij de... Voor de begroting van 2022.

7. Kadernota Begroting 2022

De voorzitter: De inzet daarvan is ter debat. Ik neem aan dat u zich daarin kunt vinden? Wethouder Oosterwijk, u heeft al aangegeven dat u op dat punt nog wel iets met ons wil delen, dus ga uw gang.

De heer Oosterwijk: Ja, dank u wel, voorzitter. De Kadernota 2022 is de opmaat naar de laatste begroting die dit college later dit jaar aan de raad zal voorleggen. En u heeft kunnen lezen dat die Kadernota beleidsarm is. Immers, de gemeenteraadsverkiezingen staan volgend jaar voor de deur en we richten ons op het met tempo uitvoeren van gemaakte keuzes en het met kwaliteit uitvoeren van alles waar we als gemeente Ridderkerk met trots voor staan en gaan. En financieel staan we er goed voor, dat hebben we eerder met elkaar vanavond ook kunnen vaststellen. Begroten is in deze periode echter geen sinecure. Voor 2022 hebben we de nodige grote financiële vraagstukken voorliggen die om ons heen spelen. De herijking van het Gemeentefonds is dan wel doorgeschoven naar 2023, maar daarmee houdt natuurlijk ook gewoon de onzekerheid aan. Werken of corona-effecten ja of nee door? Is ook zo'n vraag. Wat zijn de keuzes aan de formatietafel van een nieuw te vormen kabinet? En wat is de weerslag daarvan op de gemeenten voor bijvoorbeeld jeugdzorg en Wmo? En wat gebeurt er uiteindelijk met die opschalingskorting et cetera? In de raadsinformatiebrief meicirculaire 2021 die u deze week ontving, hebben we ook geschetst wat het effect van die meicirculaire op het structurele saldo is richting de begroting van 2022. En de conclusie zou kunnen worden getrokken dat de financiële opgave na die begroting relatief overzichtelijk is. Maar de goede lezer, en dat bent u, is echter opgevallen in de

Kadernota dat we ervoor hebben gekozen om structureel baten te ramen ten behoeve van de jeugdzorg, ter hoogte van één miljoen. Daar waar nog niet vaststaat, en daar zijn we ook gewoon helder over geweest, of dat vanuit de toezichthouder ook zal worden toegestaan. We hebben op deze manier wel het spel op de wagen geholpen en bewust ook. Inmiddels is er op het VNG congres ook een motie aangenomen die Buitenlandse Zaken of Binnenlandse Zaken oproept gemeenten toe te staan om de arbitrage-uitspraak voor de jeugdzorgmiddelen ook financieel structureel meerjarig te mogen ramen. En ook hebben we vanuit Ridderkerk het initiatief genomen, gesteund door meerdere gemeenten, om een brief te versturen aan onze financieel toezichthouder, de provincie Zuid-Holland, om daar ook zichzelf voor in te zetten. Oftewel, dezelfde strekking. En we verwachten de komende weken als het goed is meer duidelijkheid daarop. En dat is ook belangrijk in het voorliggende begrotingsproces. Kortom, we hebben de komende maanden nog wel het een en ander te doen en te doorlopen en af te wegen. Maar we hebben tegelijkertijd er ook vertrouwen in dat we een mooie begroting in het vierde kwartaal aan uw raad kunnen voorleggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Zijn er vanuit de commissie nog vragen met betrekking tot de Kadernota, in aanvulling op de al eerder gestelde schriftelijke vragen? Ik zie de heer Ros en de heer Kooijman en de heer Soffree. Heb ik niemand overgeslagen? Zouden de drie genoemde heren dan hun handje weer willen laten zakken? En dan is het woord aan de heer Ros van GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste dank aan het college en de ambtenaren voor het keurig beantwoorden van alle schriftelijke vragen. Ik zal het in de raad ook wel zeggen. Maar dat is heel prettig. Ik heb op... Ik heb daar eigenlijk een korte aanvulling. Even kijken, hoor. Onze vraag vier bij de Kadernota die ging over een treintje langs de voormalige werf van de gemeente langs de Ringdijk. GroenLinks nummer vier is dat. En dat kwam omdat omwonenden bij ons hadden aangeklopt zo van, ja, wat gaat er... Gaat er wat mee gebeuren? Dus misschien kan de wethouder aangeven, kort, van wanneer er misschien iets richting de raad zou komen of wanneer er plannen voor zijn? Of... Want hij geeft aan dat er woningbouw komt. Misschien kan hij dat even verduidelijken. En ik had een vraag gesteld over het Oosterpark, het aantal bomen dat zou gaan verdwijnen. Dat was een vrij SMARTe vraag. Daar is een heel verhaal over grote bomen en weet ik het allemaal voor teruggekomen. Ik zou de vraag nog een keer willen herhalen. Hoeveel bomen gaan er verdwijnen, netto, in het Oosterpark? Dus dat waren mijn twee korte verduidelijkingsvraagjes. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Nou, de eerste vraag, wethouder Financiën is toevallig ook de wethouder Ruimtelijke ontwikkeling. Dus ik neem aan, wethouder Oosterwijk, dat die... Dat u die vraag voor uw rekening neemt?

De heer Oosterwijk: Zeker.

De voorzitter: Ik hoor graag wie vanuit het college de bomen heeft geteld.

De heer Oosterwijk: Ja, dat is dan weer een aanvullende vraag. Maar goed, daar zal de wethouder Meij wellicht het verlossende antwoord op kunnen geven. Maar ik zal even inderdaad die eerste vraag even voor mijn rekening nemen. Dat gaat over de locatie aan de Ringdijk, welbekende locatie. Ook een locatie die is opgenomen in de Visie Grondposities. En we hebben heel recent inderdaad het raadsbesluit genomen om een voorbereidingskrediet ter beschikking te stellen, op... Als gevolg van een aantal locaties in 2021 en 2022 in ontwikkeling kan worden genomen. Er blijkt echt veel belangstelling op allerlei locaties binnen het Ridderkerkse die ook in die Visie Grondposities benoemd zijn. Ik heb ook wel weet van partijen die zich hebben gemeld van, wethouder, we willen wat. En die verwijst ik dan altijd heel netjes intern door om daar ook ambtelijk eerst met elkaar een... De intake te doen en het gesprek over te voeren. En mij is voor deze locatie

nog niks aangereikt op de... Op mijn bestuurstafel wat, zeg maar, op enigerlei wijze lijkt richting een plan te gaan. Dus op deze locatie heb ik simpelweg nog niets te melden op inhoud. En op het moment dat er wel wat te melden valt, dan gebeurt dat langs de lijn van een principeverzoek wat wordt ingediend als... En waar dan vervolgens ook een RIB van wordt gemaakt die aan uw raad wordt toegezonden.

De voorzitter: Dan wethouder Meij, de bomen.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. De heer Ros vraagt inderdaad naar de verdere verduidelijking van de antwoorden. Een paar punten. Er wordt inderdaad gesproken over grote en kleine bomen en stamdiktes. Dus wat telt mee, wat telt niet mee? Daar is op dit moment nog niet veel helderheid over te geven. Dus we hebben het bij benadering aangegeven wat het zou kunnen zijn. Uiteraard kan ik nog weleens nog kijken, vragen aan de ambtenaren of ze bruto kunnen zeggen, als je dat allemaal meetelt, klein en groot... Maar groot zou eventueel herplant kunnen worden, klein heeft weinig zin vaak. Ik weet niet of dat mogelijk is. Maar ik wil eigenlijk één kanttekening erbij plaatsen. Ik snap die vraag vanuit het verleden, dat elke boom telt dat is natuurlijk eigenlijk... En dat blijft ook gewoon zo. Maar bij de behandeling van de herinrichting Oosterpark een aantal weken geleden in de commissie, heb ik ook aangegeven dat we er eigenlijk een bos van willen maken en een familiepark van willen maken wat recht doet ook aan de biodiversiteit. En dat betekent dat er ook bijvoorbeeld gedund gaat worden. Juist om die bomen die levensvatbaar zijn ook de kans te geven te groeien. Maar dus het is niet een optelsom van zoveel bomen en zoveel gaan er weg. Natuurlijk, dat is ook een belangrijk punt en dat gaan we ook waar dat mogelijk is misschien nog verder verduidelijken. Ik kan nu die aantallen niet geven, want ik heb natuurlijk hetzelfde antwoord gelezen als u en ook... Dan weet ik ook hoe complex het is. Wat tel je mee, wat tel je niet mee? Maar nog erbij even als context, we gaan daar een bos van maken wat er over veertig jaar nog prima bijstaat. Dus zo moet je er ook naar kijken. Het is niet een optelsom en we tellen er een paar af en we vinden het plan wel of niet goed. Het... Zeker vanuit, denk ik, vanuit GroenLinks geredeneerd, het gaat natuurlijk om het totale plan. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Meneer Ros, uw vragen daarmee beantwoord?

De heer Ros: Heel kort, voorzitter. Dank aan de wethouders voor de antwoorden en ik begrijp het begrip biodiversiteit heel goed. En nou, daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dan gaan wij door met de vragen van de heer Kooijman van de ChristenUnie. Meneer Kooijman, ga uw gang.

De heer Kooijman: Ja, mijn vraag die gaat over die één miljoen aan structurele baten. We hadden in de werkgroep Kas hebben we er ook al uitgebreid discussie over gehad, hoe zit dat en mag dat wel en kan dat wel? Et cetera. En ik was eigenlijk benieuwd... De wethouder geeft nu een toelichting op van de recente ontwikkelingen. Ik was even benieuwd, heeft de wethouder nu het gevoel van, we zitten op de goede koers en nou, dit wordt goed? Of gaat dit eigenlijk in de richting van de vaststelling begroting juist spannender worden van, kunnen we dit wel volhouden? Want hoe dichter je naar de begroting toe komt, hoe lastiger het ook wordt om, zeg maar, straks uiteindelijk een sluitende begroting te krijgen op het moment dat je te horen krijgt van nee, dat staan we niet toe. Ik was even benieuwd of de wethouder daar al een zicht in kon geven.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja, laat ik daar een paar dingen over zeggen, voorzitter. In de vraag... Reactie op de vraag van de heer Kooijman. Het is een al wat langere signalering, ook bij mezelf, dat het een hele, ja, je zou kunnen

zeggen wat schizofrene situatie is. Dat je aan de ene kant verplicht bent om de lasten die ook steeds weer toenemen... We hebben vanavond ook iets gehad over open einderegeling en het effect daarvan. Dat iedere keer die structurele last gewoon moet nemen, ook met de beste vooruitzichten naar het komend jaar en trends en dergelijke. En dat het tegelijkertijd zo is dat we ja, aan de batenkant iedere keer maar weer van een incidenteel iets afhankelijk zijn. En sterker nog, in een enkel jaar terug we zelfs die incidentele tegemoetkoming al niet kregen. Juist omdat, zeg maar, arbitrage op enig moment ook overeengekomen is tussen de Rijksoverheid en de Vereniging Nederlandse Gemeenten en daar ook een uitspraak op is gedaan, ben ik wel erg gesterkt in de stellingname van ja, maar het moet dan ook nog wel een keertje klaar zijn. Om het maar even heel plat te formuleren. Alleen, als we met elkaar vinden dat arbitrage op een bepaalde manier qua uitkomst waarde heeft, en dat is natuurlijk wel degelijk onderling ook uitgesproken, dan moet je ook met elkaar in begrotingstechnische zin ook boter bij de vis durven leveren. Nou, zitten we goed op koers op dat vraagstuk? Nou, ik stel vast dat bijna 98 procent van de Nederlandse gemeenten in de VNG, bij het VNG-congres zich achter een motie van de gemeente Krimpenerwaard heeft geschaard die daar gewoon echt gewoon letterlijk een punt van maakt. Van het moet nu echt wel zo zijn dat we als gemeente niet iedere keer weer in die hoek zitten van, wel de lasten moeten nemen en de baten niet mogen nemen. Omdat het gewoon simpelweg er ook om gaat dat je die begroting gewoon ronddraait. En dat je dan anders keuzes moet gaan maken die nou, wellicht heel onnodig zijn om te gaan maken. Nou, we verwachten, en dat zei ik al, echt in de komende weken, dat is ook de inzet vanuit de VNG, daar een uitspraak op. En als die uitspraak in de raad in die komende weken komt dan zitten we gewoon prima op koers en dan hebben we simpelweg... En misschien gaat het nog wel in een hoger bedrag resulteren dan die één miljoen. Goed in de begrotings sfeer. Als dat niet kan of mag of nog niet kan of nog niet mag, ja, dan hebben we natuurlijk wel het vraagstuk voorliggen dat we die één miljoen additioneel moeten rechtbreien. En daarom hebben we ook plan B al een X aantal weken flink opgestart intern, om met elkaar daar ook een wettelijk een plan B voor te maken. En ik hoopte dat dat niet nodig is. En ik ga er eigenlijk ook vanuit dat het niet nodig is. Omdat ik er ja, eigenlijk mij niet zoveel bij kan voorstellen dat nota bene aan de hand van allerlei rapporten en ook nog eens een keer dus een arbitrage-uitspraak, we dan een klein beetje moeilijk gaan lopen doen in dit land als het gaat om het financieel ramen van baten. We hebben alles, alle seinen op groen staan, behalve dan even het formele sein om het op deze manier te mogen verwerken.

De voorzitter; Meneer Kooijman, uw vraag daarmee beantwoord?

De heer Kooijman: Ja, dat geeft mij vertrouwen. Dank u.

De voorzitter: Dan gaan wij door met de vragen van de heer Soffree van de PvdA. Meneer Soffree, ga uw gang.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een aantal vragen ingestuurd waarbij het antwoord nog niet helemaal toereikend is wat ons betreft. Vraag negentien en die gaat over...

De voorzitter: Meneer Soffree, hoeveel vragen zijn dat totaal? U heeft het over een aantal.

De heer Soffree: Ik heb twee vragen.

De voorzitter: O, dat is... Ja, dat gaan we gewoon doen.

De heer Soffree: Is te doen, hè?

De voorzitter: Dat is te overzien, zeker, ja. Zeker gerelateerd op het aantal vragen totaal. Ja.

De heer Soffree: Ja, hartelijk dank voor de beantwoording van alle vragen uiteraard. De vraag negentien gaat over een vitale detailhandelstructuur en de ondernemers die in financiële problemen zitten, die hebben uitstel gekregen van gemeentelijke belastingen. Daar is antwoord op gekomen, maar de laatste vraag begrijp ik dat die ook bevestigend beantwoord hoort. Want die laatste vraag dat betreft, is er ook een mogelijkheid voor, wat u betreft, wanneer de belastingen niet kunnen worden betaald, dat die worden kwijtscholden geheel of gedeeltelijk? Dat is de eerste vraag. En de tweede vraag dat is... Het betreft vraag 55 en 56. Gaat over hetzelfde. Het gaat over participatie en communicatie met inwoners en ondernemers. En het college heeft zich daarin verder ontwikkeld in de participatiemogelijkheden in vergelijking met voorgaande colleges uitgebreid. Dus daar... Ja, dat betekent ook dat daar deskundigheid voor nodig is en capaciteit. En ja, de vraag was eigenlijk van, overweegt u om iemand in... Aan te stellen die specifiek op dit terrein deskundig is? En ik krijg een algemeen antwoord van, ja, als dat nodig is dan doen we dat. Dus... Maar de vraag is of u dat op dit moment overweegt ja of nee? Dat is het, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk, u wellicht beginnen? Ik kan me ook voorstellen dat met name de tweede vraag door onze wethouder Bedrijfsvoering beantwoord gaat worden, maar moet u dat maar even aangeven.

De heer Oosterwijk: Ja, de tweede vraag waar die over participatie gaat of de derde vraag, dat is, denk ik, vooral een vraag gericht aan de heer Japenga, als ik dat even goed gehoord heb. Als zijnde portefeuillehouder Participatie. De eerste vraag ten aanzien van detailhandel en dan met name het aspect van, hoe ga je in moeilijke tijden om met ondernemers die het gewoon simpelweg niet kunnen betalen? Nou, volgens mij is het antwoord daarop, voorzitter, dat wij natuurlijk heel veel in het werk stellen om het ondernemers in het Ridderkerkse in de algemene zin ook makkelijker te maken in deze enorm moeilijke periode. We hebben niet alleen aan de kant van precario de nodige inzet gepleegd. We hebben aan de kant van uitgesteld belastingen vorig jaar en ook dit jaar mogelijkheden daarvoor geboden. We hebben een subsidieregeling ten aanzien van huurreductie, in samenspraak met de huurreductie die de vastgoedeigenaren dan door te voeren hebben, opgetuigd die er, denk ik... Die niet misselijk is, die regeling. En toch zou het uiteindelijk zo kunnen zijn dat getroffen ondernemers wellicht ook hun gemeentelijke belastingen niet kunnen betalen. Volgens mij bestaat er geen methodiek dan we dan als gemeente dat zomaar zouden kunnen kwijtschelden. Want dan zou je dat volgens mij in generieke zin moeten doen. Maar dan zal het uiteindelijk resulteren wellicht in een... Ja, een... Het afboeken van een vordering. Of kan, volgens mij, als ik het me goed herinner, ook de invorderingsambtenaar daar eigenstandig nog, zeg maar, zelfs ook een besluit in nemen in het geval dat dit nodig is. Maar dat zal niet resulteren in een soort generieke kwijtschelding. Dat is, denk ik, gewoon simpelweg vanuit de methodiek niet mogelijk.

De voorzitter: De vraag over participatie dan, al dan niet aannemen van een communicatieadviseur, is die dan... Wethouder Japenga?

De heer Japenga: Ja, voorzitter, als het gaat over de expert waar de heer Soffree op doelt rond participatie... We hebben zelf voldoende expertise in huis. We zijn ook bezig met een evaluatie van de participatie. En als daartoe aanleiding is dan zullen we een expert inschakelen. Maar dat is op dit moment niet aan de orde. Dus vraag ja of nee? Nee.

De voorzitter: Kijk, dat is nog eens een antwoord. Meneer Soffree, uw vragen daarmee beantwoord?

De heer Soffree: Ja, de vragen zijn duidelijk beantwoord. Hartelijk dank.

De voorzitter: Daarmee lijken alle vragen met betrekking tot dit agendapunt beantwoord te zijn. Brengt mij bij de vraag... Nou, ik zou voor de formaliteit nog kunnen vragen of u nog steeds vindt dat dit ter debat moet, maar dat antwoord laat zich raden. Dus ik wil maar gelijk doorstappen naar de vraag hoeveel tijd u hieraan wilt besteden? De heer Piena.

De heer Piena: Ja, voorzitter, als niemand zijn hand opsteekt, zal ik het maar doen. Laat ik beginnen met een soort tombola, drie minuten, denk ik.

De voorzitter: Meneer Kooijman.

De heer Kooijman: Wij dachten twee minuten.

De voorzitter: Meneer Los.

De heer Los: Wij dachten ook aan drie minuten, voorzitter. Want er blijft volgens mij maar anderhalve minuut over, zoals u weet.

De voorzitter: Ja, die systematiek is inderdaad bekend. Meneer Overheid.

De heer Overheid: Drie minuten, prima.

De voorzitter: Ik ga het even iets anders aanvliegen. Zijn er partijen die iets anders willen dan drie minuten? Meneer Ros.

De heer Ros: Ja, voorzitter, ik wil eigenlijk niet zeggen dat drie minuten eerste termijn is prima. Maar ik wil wel vragen om de ruimte te nemen, omdat meestal bij de Kadernota er best wel wat moties worden ingediend en er dus een misschien wat ruimere tweede termijn komt. Dus dat we het dan niet te krap zetten, zeg maar. Geven we de voorzitter ook wat ruimte.

De voorzitter: Ja, dat nemen we mee. Meneer Soffree.

De heer Soffree: Ja, ik sluit me geheel aan bij de woorden van de heer Ros.

De voorzitter: Dan concludeer ik dat we voor een eerste termijn gaan van drie minuten en met het vooruitzicht...

De heer Westbroek: Voorzitter... Dat... Ik had ook nog een handje.

De voorzitter: Meneer Westbroek.

De heer Westbroek: Ik bied namelijk vier.

De voorzitter: Kijk eens aan.

De heer Westbroek: Dan zijn we gelijk uit.

De voorzitter: Ja. Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik vind drie prima, ja.

De voorzitter: O, dan zie ik een vrij grote teneur voor drie en 18PLUS die vier minuten wil. Wat maakt dat ik denk dat we nog steeds de eerste termijn wel in een goed halfuur af kunnen wikkelen. Met het vooruitzicht op moties zou ik toch voor willen stellen om de totale behandeltijd dan op een uur te zetten. Of ik weet niet of er partijen zijn die nu nog op een...

De heer Ros: Voorzitter, misschien...

De voorzitter: Hoeveel moties bent u van plan in te dienen, meneer Ros? Eentje per boom?

De heer Ros: Nou, ik zag net al wat voorbijkomen. Wij dienen een motie in. Ik hoorde links en rechts in de digitale wandelgangen ook wat moties of wat plannen daar inkomen. Dus ik zou willen vragen om het in ieder geval op anderhalf uur te zetten, zodat het college ook de tijd heeft om op zaken te reageren. Als het mag, hoor. Maar het is maar een voorstel, voorzitter.

De voorzitter: Nou, goed, ik... We kunnen het beter op voorhand reëel inschatten als dat het tijdens de raadsvergadering spaak loopt.

De heer Piena: Voorzitter, de VVD is niet voornemens om een motie in te dienen. Ik weet niet welke partijen het wel zijn, maar misschien kunnen we een beetje inventariseren. We naderen al heel rap de raadsvergadering. Het is ook wel fijn om een beetje te weten als partij wat er allemaal te verwachten is.

De voorzitter: Ja, nou, dat... Ja, de Kamernota staat 6 juli pas op de agenda, dus daar heeft u iets meer tijd nog voor. Maar goed, laten we het voor de eerste termijn drie, vier minuten dan, omdat partij 18PLUS vier minuten wil. Maar ik ga ervanuit dat de meeste partijen aan drie minuten genoeg hebben. En een totale behandeltijd van 75 minuten doen. En anders, mocht het echt uit de spuigaten uitlopen, we hebben altijd de reserveavond op 8 juli nog tot onze beschikking. Dat brengt ons voor vanavond, want ik wil proberen vandaag wel voor half één klaar te zijn, ons dat bij de Meerjarengroundprognoses, Meerjarenprognoses voor de Grondexploitaties.

8. Meerjarenprognose Grondexploitaties Ridderkerk 2021

De voorzitter: De inzet daarvan is ter vaststelling. Is iemand van mening dat dat niet zo zou moeten zijn? Mevrouw Van Nes, is uw handje nog opgestoken van het vorige agendapunt? Of bent u van mening dat dit ter debat moet?

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee, die is oud. Ik haal hem weg.

De voorzitter: Heel fijn. Dan concludeer ik maar dat u, commissie, van mening bent dat dit ter vaststelling kan. Wethouder Oosterwijk, wilt u nog iets met ons delen over de Meerjarenprognose?

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter, maar dat kan ik erg kort houden. Want je zou kunnen stellen dat de MPG-methodiek of -systematiek in het Ridderkerkse eigenlijk met het jaar overzichtelijker wordt. Ook dit jaar is er weer een... Vorig jaar is er weer een grondexploitatie afgesloten. En naarmate de andere grondexploitaties qua jaren verdergaan, blijkt daar ook steeds meer dat er ja, meer duidelijkheid ontstaat en we ook tot afronding van een aantal zaken gaan komen. En de enige grondexploitatie die natuurlijk nog wel een wat andere karakteristiek kent, is de exploitatie van Het Zand, want die duurt nog wel heel eventjes. Wat ook overzichtelijker wordt, zijn de risico's die aan de grondexploitaties zijn verbonden. Ook dit jaar is er weer

sprake van dat er een lager benodigde financiële weerstandscapaciteit uit resulteert. En nou, dat is wat mij betreft een mooi gegeven. En voor de rest heb ik daar niets aan toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er vanuit de commissie nog vragen? Ik zie de heer Soffree, die zijn handje opgestoken. En de heer Los, de heer Piena. Nee, meneer Soffree, u heeft uw handje weer laten zakken omdat u toch geen vraag heeft of omdat uw naam genoemd was?

De heer Soffree: Omdat mijn naam genoemd was, dank u wel.

De voorzitter: Dan mag u uw vragen stellen, meneer Soffree. Ga uw gang.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. In het stuk staat dat er onzekerheid is, dat er ja, zorgen zijn over fase zeven, om de boel daar financieel rond te krijgen. Ja, onder andere gaat dat over het Knarrenhof. En mijn vraag is van, in hoeverre heeft dat effect op de huidige plannen van het Knarrenhof? Kan het zijn dat de prijs van de huizen significant omhoog gaan of heeft dat daar geen effect op?

De voorzitter: Dat waren uw vragen, meneer Soffree?

De heer Soffree: Even kijken, hoor. Ja, dat is die, hoor.

De voorzitter: Meneer Piena, u wil daarop stapelen?

De heer Piena: Ja, dat is altijd fijn als er een vraagsteller voor je is. Gewoon stapelend mijn vraag, we hebben hem al eerder gesteld, maar we weten wat de Knarrenhof gaat behelzen. En volgens mij is dan ook gewoon een berekening te maken van wat dat moet gaan kosten. Dus mijn vraag aan de wethouder is, is er op dit moment al meer inzicht in deze kosten? En zo nee, waarom niet? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter. Ik denk dat we met elkaar even bij het begin moeten beginnen. En dan helpt het, denk ik, uiteindelijk ook om het even... Het helemaal juiste beeld erbij te ontwikkelen. Ten aanzien van... Laat ik het zo zeggen, in algemene zin gaat het prima met de grondexploitatie van Het Zand. We hebben wel te maken met stijgende bouw- en ontwikkelkosten. Als gevolg waarvan je natuurlijk ziet dat dat ja, maar zijn weerslag op de grondexploitatie heeft. Maar nog steeds resteert er gewoon een positief getal op de grondexploitatie van Het Zand. Daarbij is nog niet meegenomen, en daar is de MPG ook niet onduidelijk over, de wijze waarop fase zeven in Het Zand uiteindelijk in ontwikkeling wordt genomen. Zou je hem regulier, net zoals de voorgaande fases, op de markt zetten, ja, dan heb je nou, ik denk ook wel gewoon een prima opbrengst daarmee samenhangend. En dan is er weinig aan het handje. Maar we hebben eigenlijk een andere keuze willen maken. Op basis van maatschappelijk initiatief vanuit het Ridderkerkse... En u heeft dat in een paar ontwikkelingen in het Ridderkerkse gezien dat ik daar ook als bestuurder heel graag voor opensta, om samen met inwoners te bezien van, wat kun je nou realiseren, maximaal tegemoetkomend aan hetgene wat vanuit de Ridderkerkse bevolking ook gewenst is? Nou, dat heeft er dan ook in geresulteerd dat we als college hebben uitgesproken open te staan voor de realisatie van de Knarrenhof op fase zeven van Het Zand. En in de eerder verzonden RIB is ook verwoord dat dat natuurlijk wel zijn weerslag heeft aan de financiële kant. Want we willen daar ook een betaalbaar programma uiteindelijk neerzetten. En dat was ook waarom de heer Soffree, denk ik, zijn vraag stelt. Tegelijkertijd hebben we met elkaar wel vastgesteld en we hebben ook aangegeven in het MPG dat we er simpelweg met de Knarrenhof op een bepaalde manier uit moeten komen

als het gaat om de opbrengst van die grond in relatie tot het uiteindelijk te realiseren programma. In relatie tot het nou ja, uiteindelijk de businesscase die daarmee samenhangt. En we zijn inmiddels echt wel weer een paar stappen verder met Knarrenhof Nederland dan dat we een paar maanden geleden waren. En wij zijn gewoon simpelweg in een vergevorderd stadium om met uiteindelijk Knarrenhof Nederland een grondprijs overeen te komen voor die locatie. En als we dat gedaan hebben dan kan je natuurlijk ook je doorrekening maken, wat het effect daarvan is op de grondexploitatie. En als we het... Dat weten, dan zullen we dat ook doen. Zo'n methodiek hebben we ook aangegeven in de stukken die voorligt. Dus ja, je kunt natuurlijk best wel een getal hanteren, zeg ik tegen de heer Piena, om uiteindelijk een uitkomst te genereren. Maar de vraag is of dat het juiste getal is. En ik wil daar ook simpelweg niet op vooruitlopen, omdat we ook in de besprekingen met Knarrenhof Nederland gewoon hebben afgesproken de zorgvuldigheid aan de hand te willen nemen. Nou, zodra het duidelijk is, zodra we een overeenkomst hebben met Stichting Knarrenhof Nederland en ook, zeg maar, de weerslag in het MPG dus doorgerekend kan worden, dan zal ik vanzelfsprekend bij eerste mogelijke gelegenheid ook richting de raad komen om dat inzichtelijk te maken. Want die transparantie is ook gewoon simpelweg nodig uiteindelijk.

De voorzitter: De heer Piena.

De heer Piena: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou, mijn ongeduld zat hem hierin dat naar aanleiding van de schriftelijke vragen van de VVD min of meer was aangekondigd dat bij de eerste tussenrapportage 2021 er meer inzicht zou zijn in de kosten en in de opbrengsten.

De heer Oosterwijk: Ja.

De heer Piena: Vandaar even mijn vraag ook in dezen. Dat was een opmerking mijnerzijds. Dank u wel, voorzitter.

De heer Oosterwijk: En...

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja en ik snap op zich ook daarom de vraag van de heer Piena als geen ander. Ik stel nu even vast dat we met elkaar die duidelijkheid nog niet kunnen geven. Maar laten we met elkaar wel vooral ook op een hele positieve manier dan even dit stukje even eindigen. We zijn op allerlei manieren natuurlijk een mooie stap aan het maken. De ontwikkeling die heeft een eerste ontwerpschets en een masterstudie gedeeld met de gemeente. Daar spreken we ook over met elkaar. En ook het Knarrenhof op 10 juni 2021, dat is nog maar een paar dagen geleden, een bijeenkomst geïnteresseerd voor geïnteresseerden. Waarin het concept en de werkwijze van de Knarrenhof is toegelicht. Nou, en dat was echt een heel goed gevoelde, gevulde digitale vergaderkamer, waarin ook natuurlijk voor de initiatiefnemers een eerste aanleg en vooral voorop. Maar ook richting de gemeente waardering is uitgesproken dat we daar op die manier constructief met elkaar de mooie dingen in het Ridderkerkse willen realiseren.

De voorzitter: Meneer Soffree, uw vraag daarmee beantwoord? Want daar begon dit alles mee.

De heer Soffree: Ja, dank u wel, voorzitter, prima.

De voorzitter: Dan gaan wij door met de vragen van de heer Los.

De heer Los: Ik had één vraag, voorzitter. En omdat er geen debat is, wil ik dit toch wel even vragen. Ik zie dat onze grondexploitaties opdrogen. En de nieuwe exploitaties komen altijd weer van ontwikkelaars. En mijn vraag aan de wethouder is, is het de bedoeling om alles aan de markt over te laten of koerst de gemeente ook aan op nieuwe grondexploitaties? Want dan heb je het stuur in handen. En bovendien kan het nog weleens een keertje lucratief zijn voor de gemeente. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dan wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja, ik denk dat ik daar twee antwoorden op moet geven, die op zich zeker niet tegenstrijdig zijn. Maar wel even net een wat andere duiding geven. Als eerste, de heer Los is natuurlijk ook bekend met de Visie Grondposities zoals we die hebben. En daar zullen zeker ook een aantal grondexploitaties uit naar voren komen. Ik noem maar wat, Sportpark Bolnes uiteindelijk, De Beverbol. Nou, dat zijn locaties waarbij het voor de hand ligt dat daar een grondexploitatie uit voortvloeit. Twee, als de vraag van de heer Los bedoeld zou zijn van, heeft de gemeente ambitie om juist nu actief grondbeleid te gaan voeren en allerlei locaties in het Ridderkerkse op te kopen om daar dan vervolgens een eigen ontwikkeling te realiseren? Dan is het antwoord daarop, nee, niet zomaar. En dat zal ook wel echt in een bijzondere situatie wellicht tot een andere overweging kunnen leiden, maar dat is zeker niet de ambitie. Want ja, je moet ook gewoon constateren dat grond en ontwikkelingsgrond enorm schaars is. En dat zou dan impliceren dat je als gemeente gewoon echt de hoofdprijs betaalt. En ja, dat staat dan uiteindelijk weer een ontwikkeling in de weg die zich richt op een mooi programma. Dan hebben we veel liever dat we met een marktpartij, juist ook aan de hand van de uitgangspunten van de Woonvisie die binnenkort wordt vastgesteld, ja, stevig aan de wind zeilen om de goede dingen in het Ridderkerkse te bouwen en te ontwikkelen.

De voorzitter: Meneer Los, uw vraag daarmee beantwoord?

De heer Los: Is een duidelijk antwoord, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we door met de vragen van de heer Piena van de VVD. Meneer Piena, ga uw gang.

De heer Piena: Voorzitter, mijn vragen zijn al beantwoord door de wethouder. Is... Het was een stapelende vraag. Dank u.

De voorzitter: Kijk, dan concludeer ik dat alle vragen gesteld en beantwoord zijn. Is de commissie nog steeds van mening dat dit ter vaststelling kan? Iemand die vindt dat het anders moet? Dat lijkt niet het geval. Dan gaat dit ter vaststelling naar de raad. Nou, van agendapunt negen hebben we eerder deze avond al behandeld, dus daar zijn we al mee klaar. Brengt ons dat bij agendapunt tien, Rondvraag leden.

10. Rondvraag leden

De voorzitter: Heeft iemand iets voor de rondvraag? Ook dat lijkt niet het geval te zijn. Dan dank ik u allen hartelijk voor uw aanwezigheid en inbreng. Dan wens ik u nog een goede avond en tot volgende week.